

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ
ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ**

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

**ΑΔΑ: 69ΨΓ46ΜΠ3Ζ-4ΧΦ
Αθήνα, 16 Αυγούστου 2021**

Ε.2168

**1.ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
-ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
ΕΜΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Β΄ ΤΕΛΩΝ & ΕΙΔΙΚΩΝ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΩΝ
-ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΗΣ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ Α΄, Β΄
-ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟΥ
ΤΜΗΜΑ Β΄
-ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΑ Α΄, Β΄, Δ΄, Ε΄**

Ταχ. Δ/νση : Σίνα 2-4
Ταχ. : 106 72, Αθήνα
Κώδικας
Τηλέφωνο : 2132122400
e-mail : deef@aade.gr
Url : www.aade.gr

ΠΡΟΣ: Ως πίνακα διανομής

Θέμα: Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων 34-38, 40, 44, 45, 54, 55, 56 και 65 του ν.4818/2021 (Α΄ 124/18.7.2021) «α) Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία διατάξεων των Οδηγιών (ΕΕ) 2017/2455, (ΕΕ)2019/1995 και (ΕΕ) 2018/1910 όσον αφορά υποχρεώσεις που απορρέουν από τον φόρο προστιθέμενης αξίας για παροχές υπηρεσιών και πωλήσεις αγαθών εξ αποστάσεως και σχετικές ρυθμίσεις - β) Τροποποιήσεις του ν. 4649/2019 «Πρόγραμμα παροχής εγγύησης σε τιτλοποιήσεις πιστωτικών ιδρυμάτων» (Α΄ 206), βάσει της υπό στοιχεία C(2021) 2545/9.4.2021 (2021/N) εγκριτικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για παράταση του προγράμματος

«ΗΡΑΚΛΗΣ» - γ) Διατάξεις για τη ρύθμιση οφειλών και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας – Τροποποιήσεις του ν. 4738/2020 και λοιπές διατάξεις - δ) Λοιπές επείγουσες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείων Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εθνικής Άμυνας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υποδομών και Μεταφορών.»

Με την παρούσα κοινοποιούνται οι ως άνω διατάξεις, για ενημέρωση και εφαρμογή, ως εξής:

Α. Με τα άρθρα 34 έως 38 του ν. 4818/2021 επήλθαν εκτεταμένες τροποποιήσεις στο ν. 4738/2020 («Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις», ΦΕΚ Α΄ 207). Υπενθυμίζεται ότι οι διατάξεις του ν. 4738/2020 έχουν κοινοποιηθεί με τις εγκυκλίους Ε. 2196/2020 και Ε. 2012/2021 του Διοικητή ΑΑΔΕ.

Εκ των ανωτέρω κοινοποιούμενων άρθρων του ν. 4818/2021, επισημαίνονται:

- i. **το άρθρο 34 του ν. 4818/2021**, με το οποίο τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν - μεταξύ άλλων: α) οι διατάξεις που ρυθμίζουν τον **εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών**, και συγκεκριμένα τα άρθρα 6, 10, 12, 14, 21, 23, 27, 28 και 30 του ν. 4738/2020 καθώς και οι σχετικές εξουσιοδοτικές διατάξεις του άρθρου 71 του ίδιου νόμου, και β) οι διατάξεις που ρυθμίζουν την **προπρωχευτική διαδικασία εξυγίανσης**, και συγκεκριμένα τα άρθρα 31, 34, 37, 38, 39, 52 και 54 του ν. 4738/2020. Υπενθυμίζεται ότι για την εφαρμογή από τις Υπηρεσίες της ΑΑΔΕ των διατάξεων που διέπουν τη διαδικασία εξυγίανσης του ν. 4738/2020 έχει εκδοθεί η εγκύκλιος Ε. 2117/2021 του Διοικητή ΑΑΔΕ,
- ii. **το άρθρο 35 του ν. 4818/2021**, με το οποίο τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν οι διατάξεις του ν. 4738/2020 που ρυθμίζουν τη **διαδικασία πτώχευσης**, και κυρίως τα άρθρα 77, 78, 92, 103, 104, 106, 107, 109, 158, 167, 168, 170, 171, 173, 177, 193, 195, 196, 209 και 211 του ν. 4738/2020.

Από τη σκοπιά της είσπραξης δημοσίων εσόδων επισημαίνονται ιδιαίτερα η παρ. 15 του άρθρου 35 του ν. 4818/2021, με την οποία καταργήθηκε η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 168 του ν. 4738/2020, που προέβλεπε την κατ' εξαίρεση εφαρμογή για το Δημόσιο, και στη διαδικασία πτώχευσης του ν. 4738/2020, της διάταξης της παρ. 3 του άρθρου 58 του Κ.Ε.Δ.Ε. (περί άμεσης καταβολής στο Δημόσιο του συνόλου των απαιτήσεων του που έχουν καταταγεί ως εισπρακτέες, ανεξάρτητα από τυχόν δικαστική προσβολή της κατάταξης αυτών) καθώς και οι τροποποιήσεις που επήλθαν (με τις παρ. 21-24 του άρθρου 35 του ν. 4818/2021) στα άρθρα 193, 195 και 196 του ν. 4738/2020 περί αυτοδίκαιης απαλλαγής οφειλετών-φυσικών προσώπων και νομίμων εκπροσώπων / διοικούντων νομικά πρόσωπα από το υπόλοιπο χρεών τους.

Ως προς την παρ. 16 του άρθρου 35 του ν. 4818/2021, αντικαθίστανται στην παρ. 3 του άρθρου 170 του ν. 4738/2020 οι λέξεις «Κεφαλαίου Α'» με τις λέξεις «Κεφαλαίου Β'», για λόγους νομοτεχνικής συνέπειας.

iii. το άρθρο 38 του ν. 4818/2021, με το οποίο τροποποιήθηκαν: α) οι διατάξεις μεταβατικού δικαίου του άρθρου 263 του ν. 4738/2020, μεταξύ των οποίων οι παρ. 5 και 6 του ανωτέρω άρθρου, που προβλέπουν την εφαρμογή των διατάξεων περί απαλλαγής των άρθρων 192-196 του ν. 4738/2020 σε διαδικασίες του προϊσχύοντος πτωχευτικού δικαίου, β) το άρθρο 265 του ν. 4738/2020, στη νέα παρ. 8 του οποίου προβλέπεται (σε αντικατάσταση της αντίστοιχης προϊσχύουσας παρ. 3 του ίδιου άρθρου), ότι «Από τη θέση σε πλήρη εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας, η οποία διαπιστώνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, καταργούνται οι παρ. 1 έως και 3 του άρθρου 62 του ν.δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε.). Οι παράγραφοι αυτές συνεχίζουν να ισχύουν σε πτωχεύσεις, που διέπονται από τον ν. 3588/2007 ή από τις προϊσχύουσες αυτού πτωχευτικές διατάξεις» και γ) το άρθρο 308 του ν. 4738/2020 (έναρξη ισχύος).

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 66 του ν. 4818/2021, η ισχύς του Μέρους Γ' του νόμου (στο οποίο περιλαμβάνονται και τα ανωτέρω άρθρα 34 έως 38 του νόμου) αρχίζει από την 1η/7/2021, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Β. Με τις κοινοποιούμενες διατάξεις του άρθρου 40 «Μη υποβολή δήλωσης φόρου μεταβίβασης ακινήτων σε μετασχηματισμούς πιστωτικών ιδρυμάτων- Τροποποίηση της παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 2515/1997» και με την παρ. 1 αυτού, τροποποιήθηκε η παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 2515/1997 και προβλέφθηκε, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, εξαίρεση από την υποβολή δήλωσης φόρου μεταβίβασης ακινήτων σε περίπτωση εταιρικών μετασχηματισμών πιστωτικών ιδρυμάτων, στους οποίους εφαρμόζεται το άρθρο 16 του ν. 2515/1997 (Α' 154).

Με την παρ. 2 του άρθρου 40 του ως άνω νόμου, ορίστηκε ως έναρξη ισχύος των ανωτέρω η 18/5/2021, ημερομηνία ενάρξεως ισχύος του άρθρου 114 του ν. 4799/2021 (Α' 78).

Επισημαίνεται ότι, όπως προκύπτει από την παρ. 9 του άρθρου 16 του ν. 2515/1997 όπως ισχύει, η σύμβαση συγχώνευσης, η εισφορά και μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευομένων πιστωτικών ιδρυμάτων, κάθε σχετική πράξη ή συμφωνία που αφορά την εισφορά ή μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού ή παθητικού ή άλλων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων καθώς και κάθε εμπραγμάτου δικαιώματος, καθώς και κάθε άλλη συμφωνία ή πράξη που απαιτείται για τη συγχώνευση, τη σύσταση και το καταστατικό του νέου πιστωτικού ιδρύματος, απαλλάσσονται από τον φόρο μεταβίβασης ακινήτων.

Γ. Με το άρθρο 44 του ν. 4818/2021 «Συμπερίληψη των απαιτήσεων από σύμβαση έμμισθης εντολής στα προαφαιρούμενα έξοδα της ειδικής διαχείρισης - Τροποποίηση του άρθρου 40 του ν. 4772/2021» τροποποιήθηκε εκ νέου η ερμηνευτική διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 4772/2021 (Α' 17) αναφορικά με την έννοια των «δαπανών της λειτουργίας της επιχείρησης» κατά τη διαδικασία ειδικής διαχείρισης, οι οποίες, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 77 του ν. 4307/2014 (Α' 246), προαφαιρούνται από το προϊόν ρευστοποίησης της υπό ειδική διαχείριση επιχείρησης πριν από τη σύνταξη πίνακα κατάταξης. Με την ανωτέρω τροποποίηση συμπεριελήφθησαν στην έννοια των δαπανών της υπό ειδική διαχείριση επιχείρησης (πέραν των πάσης φύσεως απαιτήσεων εργαζομένων) και οι πάσης φύσεως απαιτήσεις από συμβάσεις έμμισθης εντολής που δημιουργήθηκαν μετά τη θέση της επιχείρησης σε ειδική διαχείριση. Σημειώνεται ότι η ερμηνευτική διάταξη της παρ. 1 του

άρθρου 4772/2021 και η τροποποίηση αυτής με τον ν. 4787/2021 έχουν κοινοποιηθεί με τις Ε. 2059/2021 και Ε. 2102/2021, αντίστοιχα, του Διοικητή ΑΑΔΕ (σχετική και η Ε. 2113/2021).

Δ. Με τις κοινοποιούμενες διατάξεις του άρθρου 45 «**Επέκταση της απαλλαγής μισθώματος επαγγελματικών μισθώσεων - Τροποποίηση της παρ. 10 του άρθρου δεύτερου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν.4683/2020**» τροποποιήθηκε η παρ. 10 του δευτέρου άρθρου της από 20.3.2020 Π.Ν.Π. (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν.4683/2020 (Α' 83), έτσι ώστε, ο μισθωτής επαγγελματικής μίσθωσης προς εγκατάσταση επιχείρησης, για την οποία έχουν ληφθεί ειδικά και έκτακτα μέτρα περί αναστολής ή προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας για προληπτικούς ή κατασταλτικούς λόγους, που σχετίζονται με τον κορωνοϊό COVID-19 ή η οποία πλήττεται οικονομικά λόγω της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 και ανήκει σε συγκεκριμένους κλάδους επιχειρήσεων, να απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής του συνολικού μισθώματος και για τον μήνα Ιούλιο 2021, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί εμπορικών μισθώσεων.

Ε. Με τις διατάξεις του άρθρου 54 «**Απαλλαγές σε μειονεκτούντες ιδιοκτήτες Ι.Χ. - Τροποποίηση του άρθρου 16 του ν. 1798/1988**», προστίθενται στις απαλλασσόμενες κατηγορίες αναπήρων της υποπερ. δ' της περ. Γ' της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 1798/1988 (Α' 166), οι πάσχοντες από καρδιακή ανεπάρκεια και οι πνευμονοπαθείς μεταμοσχευμένοι.

Η ισχύς του άρθρου 54 αρχίζει από τις 4.12.2020 και εφαρμόζεται για τα τέλη κυκλοφορίας έτους 2021 και επομένων.

ΣΤ. Με τις διατάξεις του άρθρου 55 «**Ρυθμίσεις για τη δήλωση ακινησίας οχήματος - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 2367/1953**», ορίζεται μεταξύ άλλων και ειδικότερα ότι, στην περίπτωση που πρόκειται να διαγραφεί όχημα, το οποίο έχει τεθεί σε ακινησία ηλεκτρονικά από τον κάτοχο ή ιδιοκτήτη του, από το Μητρώο οχημάτων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, λόγω παράδοσής του για ολική καταστροφή με ανακύκλωση στα ειδικώς προς τούτο εξουσιοδοτημένα κέντρα ή με σκοπό την εξαγωγή του, δεν αίρεται η ακινησία, τα δε στοιχεία κυκλοφορίας του, άδεια και πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας διαβιβάζονται από την αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης, μετά από αίτηση του κατόχου ή ιδιοκτήτη αυτού, στην αρμόδια Διεύθυνση Υποδομών και Μεταφορών της οικείας Περιφέρειας ή παραδίδονται από τον ίδιο τον κάτοχο ή ιδιοκτήτη του προς διαγραφή οχήματος, εφόσον τα στοιχεία κυκλοφορίας βρίσκονται στην κατοχή του λόγω θέσης του οχήματος σε ακινησία ηλεκτρονικά.

Σε κάθε περίπτωση, δεν επέρχεται διαγραφή οχήματος από το Μητρώο οχημάτων, λόγω εξαγωγής του, επανεξαγωγής του ή μεταφοράς του εκτός της Χώρας, εφόσον δεν καταβληθούν προηγουμένως τα οφειλόμενα τέλη κυκλοφορίας και πρόστιμα από τον τελευταίο κάτοχο ή ιδιοκτήτη του και δεν βεβαιωθεί η εξαγωγή του, επανεξαγωγή του ή μεταφορά του εκτός της Χώρας.

Η ισχύς του άρθρου 55 αρχίζει από τις 4.12.2020.

Ζ. Με το άρθρο 56 του ν. 4818/2021 «Παράταση ειδικής διαχείρισης της ΛΑΡΚΟ ΓΕΝΙΚΗ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ Α.Ε.- Τροποποίηση του άρθρου 21 του ν. 4664/2020» τροποποιήθηκε το πρώτο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020, (Α' 32) ως προς τον χρόνο λήξης της ειδικής διαχείρισης. Ειδικότερα, σε περίπτωση που δεν ολοκληρωθεί η διαδικασία μεταβίβασης τουλάχιστον του 75% του συνόλου του ενεργητικού της εταιρίας (ως λογιστική αξία) εντός 12 μηνών από το πέρας της διαιτητικής διαδικασίας επίλυσης των διαφορών της παρ. 7 του άρθρου 21, τότε η ειδική διαχείριση θεωρείται ότι έχει λήξει και ο ειδικός διαχειριστής υποχρεούται να υποβάλλει αίτηση πώχευσης της επιχείρησης. Η ισχύς της εν λόγω παράτασης της ειδικής διαχείρισης αρχίζει από τις 7/7/2021 (σχετική η Ε. 2042/2020 εγκύκλιος του Διοικητή ΑΑΔΕ).

Η. Με τη διάταξη του άρθρου 65 του ν. 4818/2021 «Παράταση έναρξης ισχύος ακατάσχετου της χρηματοδότησης του διαχειριστή υποδομής» ορίζεται ότι: «Το ακατάσχετο της κρατικής χρηματοδότησης του διαχειριστή σιδηροδρομικής υποδομής έως ποσοστού εβδομήντα τοις εκατό (70%) στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, για οφειλές αυτού και ο αποκλεισμός συμψηφισμού για το ως άνω ποσοστό με οφειλές του εν λόγω διαχειριστή υποδομής προς το Δημόσιο ή ασφαλιστικά ταμεία ή λοιπούς οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 4408/2016 (Α' 135) ισχύει από την 1η.1.2022.»

Συν: Απόσπασμα του ΦΕΚ Α' 124/18.7.2021: οι διατάξεις των άρθρων 34-38, 40, 44, 45, 54, 55, 56, 65 και 66 (έναρξη ισχύος) του ν.4818/2021

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΑΔΕ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ:

1. Αποδέκτες Πίνακα Γ'
2. Αυτοτελές Τμήμα Συντονισμού Μεταρρυθμιστικών Δράσεων και Επικοινωνίας

ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Αποδέκτες Πίνακα Α' (πλην των αποδεκτών προς ενέργεια και εσωτερικής διανομής)
2. Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης
3. Αποδέκτες Πίνακα Δ'
4. Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους
5. Γραφείο Υπουργού Οικονομικών
6. Γραφείο Υφυπουργού Οικονομικών κ. Βεσυρόπουλου
7. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας
8. Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων
9. Περιοδικό «Φορολογική Επιθεώρηση»

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Διοικητή Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων
2. Γραφείο Γεν. Διευθυντή Φορολογικής Διοίκησης

- 3. Γενική Δ/ση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ΑΑΔΕ
- 6. Δ/ση Νομικής Υποστήριξης ΑΑΔΕ
- 7. Όλες οι Φορολογικές Περιφέρειες
- 8. Ηλεκτρονική βιβλιοθήκη ΑΑΔΕ
- 9. Όλες οι φορολογικές Δ/νσεις
- 10. Διεύθυνση Εισπράξεων
- 9. Δ/ση Εφαρμογής Έμμεσης Φορολογίας